

nedlagt, og at Sognefogeden og Politimesteren i øvrigt skal føre det almindelige Tilsyn med, at disse Ejendommers Tal er til Stede, og at navnlig i Tilfælde af Ødelæggelse ved Ildebrand eller anden Katastrofe de paagældende Ejendomme bliver genopbygget. Man har villet gennemføre dette saa lempeligt som muligt og gøre Udgifterne saa smaa som muligt, og derfor har man søgt at knytte Kommunalbestyrelserne og ogsaa Vurderingsraadene til, saaledes at man herigennem faar en naturlig og billig Kontrol; men det vil dog være nødvendigt, at der anvendes et Par Hundrede Tusinde for at oprette Registeret i Landbrugsministeriet.

Endelig skal jeg nævne, at den hidtidige Ordning, hvorefter Bondejord og Hovedgaardjord ikke maa drives sammen, foreslaas ophævet. Det er jo en gammel Bestemmelse, som vist nok kan siges at have haft meget stor Betydning tidligere, men den vil ikke nu faa nogen væsentlig Betydning, og derfor har man ønsket, at den skulde udgaa.

Det er, hvad jeg for mit Vedkommende ønsker at sige om Lovforslaget om Landbrugsejendomme. Jeg tror, at det er paa krævet, at man gennemfører det, og jeg tror, det vil virke i høj Grad heldigt. Jeg tror, at det nye Princip, som er fastslaaet deri, at alle bestaaende Landbrugsejendomme skal opretholdes, vil være overordentlig heldigt. Jeg kan maaske dog tilføje, at i Kommissionen var der noget delte Meninger om, hvor stor en Landbrugsejendom skulde være i Areal. Fra en Side blev der foreslaaet, at naar der var $\frac{1}{2}$ ha, skulde den paagældende Ejendom betegnes som Landbrugsejendom; Flertallet holdt paa 1 ha og et Mindretal paa $1\frac{1}{2}$ ha. Det sidste har Ministeren optaget, og det tror jeg ogsaa er rigtigt, thi der er adskillige Egne her i Landet, hvor 1 ha vilde vise sig at være et meget ringe Jordtilliggende; selv $1\frac{1}{2}$ ha vil i mange Tilfælde være meget lidt.

Med Hensyn til Lovforslaget om Jords Udstykning og Sammenlægning kan jeg sige, at det i mange Maader støtter sig til Loven af 1906, som i Virkeligheden endnu er gældende, men som midlertidig er sat ud af Kraft ved de midlertidige Love, der bliver givet Aar for Aar. Hovedbestemmelserne med Hensyn til Retten til Udstykning findes i Lovforslagets § 2. Der har man i det væsentlige samlet alle de indskrænkende Bestemmelser, som skal være gældende for Udstykning og Sammenlægning. Det er da saaledes, at alle Ejendomme, som har over 2 Tdr.

Hartkorn, frit kan udstykkes; men saa snart en Ejendom er paa 2 Tdr. Hartkorn eller derunder, er der visse indskrænkende Bestemmelser, som gør, at den ikke kan udstykkes. Man har lempet Forholdet noget i Forhold til den tidligere Lovgivning, idet man nu ikke absolut holder sig til Hartkornets Størrelse, men ogsaa tager Hensyn til Jordens Bonitet, til det geometriske Areal i Forbindelse med Jordens Bonitet. Dette mildner adskilligt paa Forholdet, og navnlig medfører det, at Ejendomme, som har et meget stort Jordtilliggende og et meget lille Hartkorn, bedre kan udstykkes i rimeligt Forhold. Det bestemmes tillige, at Ministeren kan give Tilladelse til, at der sammenlægges indtil tre mindre Ejendomme. Der kan jo være smaa Ejendomme, som har et saa lille Tilliggende, at det kan være rimeligt, naar det er bekvemt og passende beliggende, at lægge det til en anden mindre Ejendom, som ogsaa er forholdsvis lille, og her har man da truffet den Bestemmelse, at naar saadanne Ejendommers samlede Areal ikke gaar over 3 ha boniteret Maal, skal Ministeren være berettiget til at tillade Sammenlægningen, for saa vidt han maatte anse den for formaalstjenlig. De gamle Bestemmelser om, at man ikke maatte lægge mere end tre Bøndergaarde med indtil 12 Tdr. Hartkorn sammen, falder bort, idet der nu bliver Frihed til at sammenlægge, naar man blot i øvrigt iagttager de Bestemmelser, der findes i § 2.

Der var i Kommissionsbetænkningen et Forslag fremme fra et Mindretal om, at der ikke kunde lægges Jord til nogen Landbrugsejendom, som havde 4 Tdr. Hartkorn. Det har Flertallet i Kommissionen ikke fundet var en heldig Bestemmelse. Man har ment, at det meget vel kunde vise sig heldigt, at Folk her havde fornøden Frihed, og jeg tror i alt Fald ikke, det vil volde nogen Vanskelighed, at man giver Frihed til Udstykning og Sammenlægning, naar man iagttager, at den almindelige Bøndergaard bliver beskærmet. Det er jo et Forhold, som har været gældende langt tilbage i Tiden, omtrent fra Midten af det 18de Aarhundrede, og det har sikkert haft og vil ogsaa fremtidig faa sin store Betydning.

I § 3 indeholdes alle de Tilfælde, hvor man mener, Ministeren skal være berettiget til at fravige Lovens Bestemmelser.

I Afsnit II., om Fremgangsmaaden ved Udstykning, omtales der en hel Del tekniske Foranstaltninger. Disse vil bedst kunne drøftes i Udvalg; jeg tror i øvrigt, at de vil vise sig i Hovedsagen at være tilfredsstillende.